

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я
НАЦІОНАЛЬНИЙ ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра технології ліків

Дисципліна
ЛІКАРСЬКІ ПРЕПАРАТИ СПЕЦПРИЗНАЧЕННЯ
Спеціальність «Фармація»

Рідкі ветеринарні лікарські форми

Лектор – к.фарм. н., доц. каф. ТЛ
Орловецька Нінель Фатехівна

План лекції

- 1. Рідкі ветеринарні лікарські форми**
- 2. Класифікація РЛФ за використанням**
- 3. Розчини, настойки, екстракти**
- 4. Сиропи, мила, примочки, клізми**
- 5. Розчини для ін'єкцій**

Теоретичні питання для самостійного вивчення:

1. Характеристика мила медичного та застосування його у ветеринарній практиці.
2. Характеристика і класифікація сиропів, їх номенклатура та застосування у ветеринарній практиці.
3. Характеристика екстракційних ветеринарних лікарських форм промислового тика виробництва.

Рекомендована література

- 1. Закон України "Про ветеринарну медицину".– К.: Ветінформ, 2002. – 43 с.**
- 2. Державна фармакопея України/ Державне підприємство "Науково-експертний фармакопейний центр"- 1-е вид.- Доповнення 3. – Харків: Державне підприємство «Український науковий фармакопейний центр якості лікарських засобів», 2009. – 280 с.**
- 3. Твердые ветеринарные лекарственные формы. Ветеринарные препараты с жидкой дисперсной системой. Лекция для студентов специальности "Фармация": Учеб. пособ. для внеаудит. раб. студ. / Под ред. Т.Г.Ярных. – Х.: Изд-во НФаУ, 2007. – 64 с.**
- 4. Ярных Т.Г., Орловецька Н.Ф., Хохленкова Н.В., Духницький В.Б., Чушенко В.М. Практикум з технології ветеринарних препаратів : Навч. посібник для студентів вищ. навч. закл., які навчаються за спеціальністю "Фармація". Х.: НФаУ, 2010. – 179 с.**
- 5. Кравцив Р.И., Колесник А.В. Современные средства ветеринарной медицины для собак и кошек: Справ. /Львов. гос. акад. ветеринар. медицины имени С.З. Гжицкого.– Х.: ИПЦ «Контраст», 2004. – 296 с.**

Рідкі ветеринарні лікарські форми

До рідких лікарських форм належать:

- мікстури
- краплі для внутрішнього вживання та зовнішнього застосування
- примочки
- клізми
- сиропи
- мила та ін.

Ці лікарські форми застосовують як в гуманній, так і у ветеринарній медицині.

Рідкі ветеринарні лікарські форми

В якості дисперсійного середовища застосовують воду, спирти, олії та інші розчинники.

При приготуванні розчинів у великих кількостях, особливо в польових умовах, допускається використовувати воду:

-- кип'ячену (***Aqua costa***)

-- звичайну водопровідну (***Aqua fontana*** - повинна бути чистою і свіжою).

Для приготування розчинів для ін'єкцій береться вода для ін'єкцій (***Aqua pro injectionibus***).

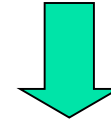
Класифікація РЛФ за використанням

Розчини для
внутрішнього вживання

Мікстури,
краплі,
водні витяги
 $V = \text{від } 10 \text{ мл}$
 $\text{до } 500 \text{ мл}$

Розчини для зовнішнього
застосування

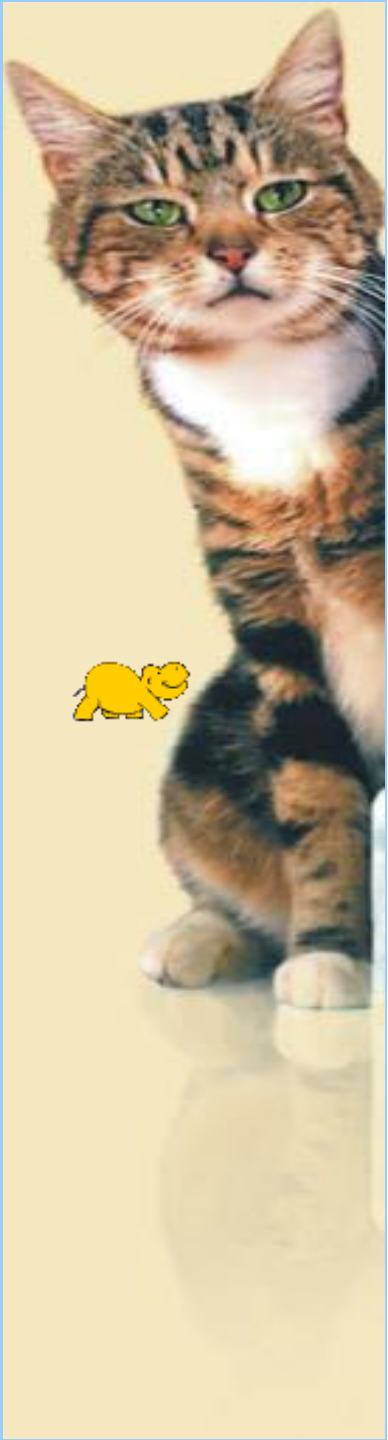
Краплі очні,
вушні, в ніс,
промивання,
полоскання, мила,
клізми т. і.
 $V = \text{від } 10 \text{ мл}$
 $\text{до } 1 \text{ л}$

Розчини для
ін'єкцій

Розчини

Розчин (Solutio) – це рідка лікарська форма, одержана розчиненням лікарських речовин у розчиннику і представляє собою гомогенну суміш.

Настойки

Настойка (Tinctura) – прозора або злегка забарвлена рідка спиртова, спиртоводна або спирто-ефірна витяжка з рослинної сировини, що отримується методом настоювання (мацерації), витіснення (перколяції), розчинення екстрактів та екстракції сировини зрідженими газами в промислових умовах.

Собаці при неврозі серця

Rp.: Tincturae Convallariae 50 ml

D.S. По 20 крапель 3 рази на день.

Екстракти

Екстракт (Extractum) – концентрований витяг БАР з лікарської рослинної сировини або сировини тваринного походження максимально звільнений від баластних речовин.

Екстрагентами можуть бути:

- вода
- спирт
- ефір
- вуглекислота

Екстракти

Екстракти поділяються

Рідкі

Густі
(з вмістом вологи
не більше 25 %)

Сухі
(з вмістом вологи
не більше 5 %)

Собаці при запорі

**Rp.: Extracti Frangulae fluidi 25 ml
D.S. По 5 мл на прийом.**

Сиропи

Сироп (Sirupus) – концентрований розчин або суміш окремих цукрів (сахарози, глюкози, фруктози) у воді або в натуральному фруктовому соку. Кількість цукру у сиропі коливається від 40 до 80 %. Це густувата прозора рідина, що має смак і запах речовин, що входять до її складу.

Застосування сиропів

при приготуванні інших ЛФ
(мікстур, кашок)
з метою покращення смаку

в чистому виді як
джерело вітамінів і
лікарських речовин.

Сиропи

Кішці при холециститі

Rp.: Sirupi «Cholosasum» 250 ml

D.S. По 1/3 чайної ложки 2 рази на добу

Собаці

Rp.: Infusi herbae Adonidis ex 4,0 150 ml

Liquoris Kalii acetatis 10 ml

Sirupi simplicis 150 ml

M.D.S. По 1 столовій ложці

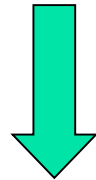
два рази на добу

Мила

Мила (Saponis) — солі їдких лугів і жирних кислот

Призначають мила

**У чистому виді
для обмивання
тварин при
отруєнні
фенолами, солями
важких металів**

**В якості основи
для деяких
лікарських
форм**

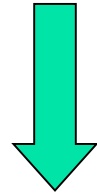
Мила

**Тверде (натрієве) мило +
лікарські речовини**

- медичне мило,
- іхтіолове (5-10% іхтіолу),
- карболове (2-5% фенолу),
- дігтярне (5 % дьогтю),
- сірчане (5-10% сірки) та ін.

Рідке (калієве) мило

**зелене мило
(Sapo viridis)**

Кішці

**Rp.: Saponis viridis 2000 ml
D.S. При свербіжі шкіри**

Примочки

Примочка (Fomentatio) – рідка лікарська форма для зовнішнього застосування у виді розчинів, настоїв, відварів і т.і., в теплому або холодному виді.

**Теплові примочки
(Fomentationes
calidae)**

застосовують у виді зігріваючих компресів при різних запальних процесах.

**Холодні примочки
(Fomentationes
frigidae)**

застосовують при гострих асептичних процесах (ударах, розтягненнях, вивіхах та ін.)

Примочки

Теплові примочки

Корові

**Rp.: Flores Chamomillae
Flores Arnicae
Foliorum Malvae
Radici Althaeae
Seminis Lini aa 15,0
Misce fiat species pro cataplasma.
Da. Signa. Припарка на уражену ділянку шкіри**

Примочки

Холодні примочки

Коневі

**Rp.: Sol. Plumbi acetatis 2,5 % 1000 ml
D.S. Для примочок**

Корові

**Rp.: Cupri sulfatis 2 % 1000 ml
D.S. Для примочок при опіках**

Клізми

Клізма (Clyisma seu Enema) – рідка лікарська форма, призначена для введення в пряму кишку за допомогою кухля Есмарха, спринцівки, іригатора.

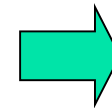

Послаблювальні

Clysmata evacuatia

для малих тварин $V = 50-300$ мл

для великих тварин до 10 л

для розм'якшення калових мас та стимуляції перистальтики кишечника

- холодну чи теплу воду,
- настій ромашки,
- рослинні олії,
- мило,
- натрію хлорид,
- гліцерин,
- олія терпентинова

Клізми

Лікарські

Clysmata medicata

V = 35-40 мл

Для загальної або місцевої дії при неможливості введення ліків через рот при гастроентеритах, хворобах печінки тощо.

Поросяті при ентероколіті

**Rp.: Sol. Kalii permanganatis 0,05% 2000 ml
D.S. Для теплої клізми. Вводити в пряму кишку спринцівкою по 500 мл через 3 години.**

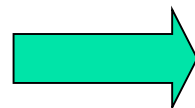

Клізми

Живильні

Clysmata nutrientia

V = 35-40 мл

При непрохідності
кишечника,
важких
гастроентеритах,
правці та ін.
Використовують
м'ясний сік
пептон, білки, цукор і
ін.

Коневі при закупорці кишечника

**Rp.: Muciliganis semini Lini 5000,0
Extracti Belladonnae 2,0
M.D.S. Для клізми.**

Розчини для ін'єкцій

Розчини для ін'єкцій (Solutiones pro injectionibus) — це стерильні прозорі рідини, які вводяться в організм перентерально.

Переваги:

- Швидкість настання лікувальної дії;
- Точність дозування;
- Можливість введення ліків у випадках важкого стану тварини і неможливості введення їх через рот.

Коневі при міокардиті

Rp.: Sol. Coffeini-natrii
benzoatis 20% 10 ml
D.t.d. N. 20 in ampull.
S. По 10 мл підшкірно

ВИСНОВКИ

- 1. Рідкі лікарські форми найпоширеніша група препаратів, що застосовуються для лікування тварин.**
- 2. У ветеринарній практиці використовують лікарські препарати як для гуманної медицини, так і специфічні для лікування тварин.**

*Дякую за
увагу!*

